

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
_____ Олег ЛАГОДНЮК

«__» _____ 2020

08-03-16S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Перша медична допомога		First aid	
Шифр за ОП	ФП 6	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань: Охорона здоров'я	22	Fields of knowledge: Healthcare	
Спеціальність: Фізична терапія, ерготерапія	227	Field of study: Physiotherapy, occupational therapy	
Освітня програма: Фізична терапія, ерготерапія		Educational Program: Physiotherapy, occupational therapy	

Силабус навчальної дисципліни «**Перша медична допомога**» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **Фізична терапія, ерготерапія**, спеціальності **227 Фізична терапія, ерготерапія**. Рівне. НУВГП. 2020., 24 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/19258/>

Розробники силабусу: Подоляка П. С., кандидат медичних наук, в.о. завідувача кафедри медико-психологічних дисциплін; Ногас А.О., кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, доцент кафедри медико-психологічних дисциплін.

Силабус схвалений на засіданні кафедри медико-психологічних дисциплін
Протокол № 2 від «01» жовтня 2020 року

В.о. завідувача кафедри медико-психологічних дисциплін: Подоляка П.С., кандидат медичних наук, доцент.

Керівник освітньої програми доктор наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії Нестерчук Н.Є.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ
Протокол № 3 від «20» листопада 2020 року

Голова науково-методичної
ради з якості ННІОЗ _____ Григус Ігор Михайлович, д. м. н., професор.

СЗ №-623 в ЕДО

© Подоляка П.С., 2020
© Ногас А.О., 2020
© НУВГП, 2020

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Фізична терапія, ерготерапія</i>
Спеціальність	<i>227 Фізична терапія, ерготерапія</i>
Рік навчання, семестр	<i>2-й (3 семестр)</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>12 год</i>
Лабораторні заняття:	<i>24 год</i>
Самостійна робота:	<i>54 год</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Екзамен</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Подольяка П. С., кандидат медичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри медико-психологічних дисциплін

Вікіситет

<http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0001-6440-1872>

Як комунікувати

p.s.podoliaka@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Метою викладання навчальної дисципліни «Перша медична допомога» є засвоєння комплексу

найпростіших невідкладних доцільних заходів для врятування життя та здоров'я потерпілого, а також попередження ускладнень при нещасних випадках, ушкодженнях або раптових захворюваннях.

Перша допомога надається – особами, обізнаними з об'ємом заходів першої допомоги до втручання медичних працівників. Заходи першої допомоги можуть здійснюватись: самим потерпілим (самодопомога) або іншою, сторонньою особою (взаємодопомога). Досягнення мети передбачає виконання завдань, сутність яких зводиться до засвоєння студентами теоретичних знань, формування у студентів цілісного уявлення про надання першої медичної допомоги.

<https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24>

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

Компетентності

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії

функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Програмні результати навчання

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, вміння працювати в команді, грамотність, здатність до навчання, знаходити вихід зі складних ситуацій, комунікаційні якості, навички ведення перемовин, працелюбність, саморозвиток, уміння слухати та запитувати.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій – 12 год.	Лабораторних – 24 год.	Самостійна робота – 54 год.
------------------	------------------------	-----------------------------

Програмні результати навчання – ПРН – 05

Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати) Засвоїти комплекс найпростіших невідкладних доцільних заходів для врятування життя та здоров'я потерпілого.

Методи та технології навчання Навчальна дискусія, демонстрація, міні-лекція. Методи: словесні, наочні, практичні. Тестування, самостійна робота студентів, самоконтроль. Проектна технологія. Аналіз конкретних ситуацій (case study).

Засоби навчання Лабораторне обладнання, тренажери, графічні засоби, мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, приміщення та обладнання, реабілітаційний інвентар,

масажні столи.

Програмові результати навчання – ПРН – 06

Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати) Провести реабілітаційне обстеження пацієнтів, виявити зміни і відхилення в стані організму, оцінити отримані дані.

Методи та технології навчання Навчальна дискусія, демонстрація, міні-лекція. Методи: словесні, наочні, практичні. Тестування, самостійна робота студентів, самоконтроль. Проектна технологія. Аналіз конкретних ситуацій (case study).

Засоби навчання Лабораторне обладнання, тренажери, графічні засоби, мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проєкційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, приміщення та обладнання, реабілітаційний інвентар, масажні столи.

Програмові результати навчання – ПРН – 13

Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати) Назвати й описати необхідні прийоми, які забезпечують шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність протягом усього процесу надання першої невідкладної допомоги.

Методи та технології навчання Навчальна дискусія, демонстрація, міні-лекція. Методи: словесні, наочні, практичні. Тестування, самостійна робота студентів, самоконтроль. Проектна технологія. Аналіз конкретних ситуацій (case study).

Засоби навчання Лабораторне обладнання, тренажери, графічні засоби, мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проєкційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, приміщення та обладнання, реабілітаційний інвентар, масажні столи.

За поточну (практичну) складову оцінювання 60 балів	За модульний контроль знань, Модуль 1 – 20 балів Модуль 2 - 20 балів
--	--

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

1. Перша медична допомога як навчальна дисципліна. Види медичної допомоги.

Поняття про травматизм і його профілактика. Види травматизму. Кровотеча.

Результати навчання РН – 05 РН – 06	Кількість годин: 2	Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo
---	--------------------	--	---

РН – 13		<p>на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-те вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Роцін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
---------	--	--	--

Опис теми. При наданні першої долікарської допомоги треба керуватися такими принципами: правильність і доцільність; швидкість; продуманість, рішучість. спокій.

2. Непритомність. Колапс. Шок. Термінальні стани. Способи і техніка оживлення людей.

Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13	Кількість годин: 2	Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo
---	--------------------	--	---

	<p>те вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошчін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	---	--

Опис теми. Клінічна смерть – перехідний патологічний стан організму, що проявляється відсутністю зовнішніх ознак життєдіяльності (функції ЦНС, дихання та кровообігу) без настання у них незворотних змін, зокрема в тканинах головного мозку.

3. Закриті ушкодження (травми). Відкриті ушкодження (рани).

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк,</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
--	---------------------------	--	--

	<p>М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Роцін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	--

Опис теми. До закритих ушкоджень належать забій і стиснення м'яких тканин, розтягнення і розриви м'язів, зв'язок і сухожилків, вивихи і переломи, травматичний токсикоз (синдром тривалого стиснення).

4. Переломи кісток. Транспортна іммобілізація. Десмургія.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3- тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
---	-------------------------------	---	--

		<p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	--	--

Опис теми. Перелом – це часткове або повне порушення цілосності кістки, що викликається дією механічного чинника. Переломи кісток з порушенням цілосності покривів (шкіри і слизових оболонок) називаються відкритими переломами. При збереженні цілосності покривів перелом вважається закритим.

5. Опіки. Утоплення. Електротравма.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
--	---------------------------	---	--

		<p>допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошн та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	---	--

Опис теми. Опік – один з найпоширеніших видів травм у побуті та на виробництві. Опіки можуть бути викликані термічними, хімічними і фізичними агентами.

6. Ушкодження голови і головного мозку. Ушкодження грудної клітки. Ушкодження спинного мозку. Ушкодження органів черевної порожнини. Ушкодження тазу і органів сечовидільної системи.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503. 2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля,</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
---	---------------------------	--	--

		<p>В. І. Боброва, Г. Г. Рошін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	---	--

Опис теми. Черепно-мозкова травма – це ушкодження черепа та головного мозку внаслідок механічної дії: ударом, стисненням, кульовим пораненням тощо.

ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

1. Перша медична допомога як навчальна дисципліна. Види медичної допомоги.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3- тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503. 2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
---	-------------------------------	--	--

		вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.	
--	--	--	--

Опис теми. При наданні першої долікарської допомоги треба керуватися такими принципами: правильність і доцільність; швидкість; продуманість, рішучість. спокій.

Тема 2. Поняття про травматизм і його профілактика. Види травматизму. Кровотеча.

Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13	Кількість годин: 2	Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503. 2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошчін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин.	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo
---	--------------------	---	---

		Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.	
--	--	--------------------------------------	--

Опис теми. Залежно від умов виникнення подібних ушкоджень прийнято виділяти наступні види травматизму.

1. Транспортний травматизм об'єднує пошкодження, що зустрічаються у людей, що працюють або користуються транспортними засобами.
2. Виробничий травматизм - сукупність пошкоджень, що зустрічаються у людей в процесі виконання ними професійних обов'язків. Залежно від виду виробничої діяльності виділяють промисловий і сільськогосподарський травматизм.
3. Вуличний травматизм об'єднує велику групу пошкоджень, що виникають у людей на вулиці.

Тема 3. Непритомність. Колапс. Шок.

Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13	Кількість годин: 2	Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503. 2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Роцін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин.	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo
---	--------------------	---	---

		Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.	
--	--	--------------------------------------	--

Опис теми. В залежності від причини виникнення розрізняють такі види шоку:

1. *Травматичний шок:*

а) в результаті механічної травми (рани, переломи кісток, здавлення тканин та ін.);

б) внаслідок дії низьких температур - холодний шок;

в) внаслідок електротравми - електричний шок.

Тема 4. Термінальні стани. Способи і техніка оживлення людей.

Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13	Кількість годин: 2	Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503. 2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошчін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo
---	--------------------	--	---

Опис теми. Клінічна смерть – перехідний патологічний стан організму, що проявляється відсутністю зовнішніх ознак життєдіяльності (функції ЦНС, дихання та кровообігу) без настання у них незворотних змін, зокрема в тканинах головного мозку.

Тема 5. Закриті ушкодження (травми).

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503. 2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошчін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
---	---------------------------	--	--

Опис теми. До закритих ушкоджень належать забій і стиснення м'яких тканин, розтягнення і розриви м'язів, зв'язок і сухожилків, вивихи і переломи, травматичний токсикоз (синдром тривалого стиснення).

Тема 6. Відкриті ушкодження (рани).

<p>Результати</p>	<p>Кількість</p>	<p>Література:</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24</p>
-------------------	------------------	--------------------	--

навчання PH – 05 PH – 06 PH – 13	годин: 2	1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503. 2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Роцін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.	https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo
--	----------	---	--

Опис теми. Відкритим ушкодженням – раною називається механічне ушкодження тканин з порушенням цілості шкіри або слизових оболонок. Рани бувають: випадкові і операційні; проникаючі і непроникаючі; наскрізні, сліпі і дотикові; колоті, різані, рубані, рвані, забиті, укушені, вогнепальні.

Тема 7. Переломи кісток.

Результати навчання PH – 05 PH – 06 PH – 13	Кількість годин: 2	Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo
---	--------------------	---	---

		<p>догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Роцін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	---	--

Опис теми. Перелом – це часткове або повне порушення цілісності кістки, що викликається дією механічного чинника. Переломи кісток з порушенням цілісності покривів (шкіри і слизових оболонок) називаються відкритими переломами. При збереженні цілісності покривів перелом вважається закритим.

Тема 8. Транспортна іммобілізація. Десмургія.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст.</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
--	---------------------------	---	--

		<p>медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошчін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	---	--

Опис теми. Транспортна іммобілізація здійснюється за допомогою спеціальних шин, а також шин, виготовлених із підручних матеріалів або шляхом накладання пов'язок. Десмургія – розділ хірургії, який вивчає види пов'язок, покази та протипокази до застосування та способи їх накладання.

Тема 9. Опіки.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
--	---------------------------	--	--

		<p>МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	---	--

Опис теми. Опік – один з найпоширеніших видів травм у побуті та на виробництві. Опіки можуть бути викликані термічними, хімічними і фізичними агентами.

Тема 10. Утоплення. Електротравма.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3- тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка,</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
---	-------------------------------	--	--

		<p>2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Роцін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	--	--

Опис теми. Утоплення – різновид гострої зупинки дихання і серцевої діяльності, зумовлений потраплянням рідини у верхні дихальні шляхи, бронхоальвеолярний простір та рефлекторною зупинкою кровообігу з розвитком стану клінічної смерті.

Електротравма – травма, спричинена дією на організм електричного струму; її слід відрізняти від ушкодження вольтовою дугою (опік, світлове ураження очей).

Тема 11. Ушкодження голови і головного мозку. Ушкодження спинного мозку. Ушкодження грудної клітки.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література:</p> <p>1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
---	---------------------------	--	--

		<p>невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Роцін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960.</p> <p>3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	--	--

Опис теми. Черепно-мозкова травма – це ушкодження черепа та головного мозку внаслідок механічної дії: ударом, стисненням, кульовим пораненням тощо.

Тема 12. Ушкодження органів черевної порожнини. Ушкодження тазу і органів сечовидільної системи.

<p>Результати навчання РН – 05 РН – 06 РН – 13</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>Література: 1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, інст. медс-ва, ун-тів. 3-тє вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОЗ / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, 2019. 503.</p> <p>2. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=24 https://studfile.net/preview/5343017/page:2/ https://www.youtube.com/watch?v=cGoLyRSkKeo</p>
--	---------------------------	--	--

	<p>IV р. а.) І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошчін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. 2017. 960. 3. Перша медична допомога: підруч. / І. М. Григус, М. Я. Романишин. Львів: Новий Світ. 2000», 2015. 176.</p>	
--	--	--

Опис теми. Травми черевної порожнини з пошкодженням внутрішніх органів дуже часто супроводжуються травматичним шоком. Його ознаки: постраждалий блідий, загальмований, скаржить на різкий біль у черевній порожнині з іррадіацією до надпліччя, пульс слабкого наповнення, ниткоподібний, прискорений, артеріальний тиск поступово знижується. При пальпації черевної порожнини виникає біль і напруження м'язів.

<p>Методи оцінювання та структура оцінки</p>	<p><i>Знання, вміння та навички, набуті під час занять, оцінюватимуться на лабораторних заняттях та колоквиуму по всьому матеріалу. Теоретичні знання, отримані під час лекцій, оцінюватимуться у практичному вмінні оптимізувати фізичні навантаження на організм людини.</i></p> <p><i>Модульний контроль проходитиме у формі тестування на платформі MOODLE.</i></p> <p><i>За вчасне та якісне виконання завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:</i></p> <p><i>60 балів за практичні завдання;</i></p> <p><i>20 балів – модуль 1;</i></p> <p><i>20 балів – модуль 2.</i></p> <p><i>Усього 100 балів.</i></p> <p><i>Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції:</i></p> <p>https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezchno-otsiniuvannia-znan/dokumenti</p>
<p>Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти</p>	<p><i>Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – анатомія людини, фізіологія людини, основи медичних знань, загальна патологія, основи фізичної реабілітації, лікувальний масаж, фізіотерапія.</i></p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>	<p><i>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.</i></p>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)

Дедлайни та перекладання	<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezchno-otsiniuvannia-znan/dokumenty.</p> <p>Оголошення стосовно дедлайнів задачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
Правила академічної доброчесності	<p>Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль. Студенти, які порушують «Кодекс честі університету», https://nuwm.edu.ua/university/ads/nov201611221509 не отримують бали за це завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано, студенти будуть направлені на повторне вивчення.</p> <p>Студенти та викладачі мають дотримуватись:</p> <p>Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі змінами та доповненнями; Кодекс честі студентів; Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП; Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p> <p>Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці ЯКОСТІ ОСВІТИ сайту НУВГП https://nuwm.edu.ua/sp</p>
Вимоги до відвідування	<p>Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Відпрацювати пропущені заняття можна при проведенні занять з іншою групою за тією ж темою або вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4274</p> <p>Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita.</p> <p>Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.</p>
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	<p>Студентам пропонується пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання студентів викладачем даного курсу, а також стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.</p> <p>За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання.</p> <p>Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років завантажені на сторінці «ЯКОСТІ ОСВІТИ»:</p> <p>https://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja https://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja https://nuwm.edu.ua/sp/protokoli-rishennja</p>
Оновлення	<p>За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення за напрямком курсу.</p>
Навчання осіб з	<p>Документи та довідкова інформація, щодо організації навчального процесу</p>

інвалідністю

для осіб з інвалідністю знаходиться за посиланням:

<https://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

Викладач та здобувачі максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та враховуватимуть усі особливі їх потреби.

Лектор

Подолька П.С., кандидат медичних наук, доцент кафедри
